فصل ۸

ترسیم دو بعدی و سهبعدی در متلب

متلب دارای امکانات وسیعی برای نمایش اطلاعات به صورت گرافیکی میباشد. این اطلاعات میتواند مقادیر بدست آمده از یک آزمایش تجربی و یا یک نمودار ریاضی باشد که به شکلهای مختلفی میتوان آنها را نمایش داد. نوع نمودارها در متلب میتواند خطی ستونی هیستوگرام و یا دایرهای باشد. همچنین ترسیم نمودارهای سهبعدی به صورت رویه و یا برش عرضی نیز ممکن است. ترسیم نمودارها در فضای مختلف (چهار بعدی) نیز به سادگی امکانپذیر است. در اینجا تنها به نمودارهای خطی دو و سهبعدی میردازیم.

۱.۸ رسم خط و منحنی

۱۰۱۰۸ رسم خط و منحنی در صفحه **۲**-۲

دستور Plot

از این دستور برای رسم خط و منحنی در صفحه (دو بعدی) استفاده میشود. این تابع نیز مانند سایر توابع موجود در متلب بسته به تعداد و نوع ورودی هایش نتایج متفاوتی ارائه می دهد. اگر تابع یک ورودی از نوع ماتریس سطری باشد یک خط پیوسته در یک محور دو بعدی رسم میشود که محور افقی آن نشان دهنده شماره درایه و محور عمودی آن نشان دهنده مقدار هر درایه است. مثلا به نمودار رسم شده برای آرایه M توجه کنید: نتجه اجرا دستور در پنجره Figures رسم شده است. با دقت در نمودار ملاحظه میکنید که محور افقی بر اساس تعداد درایه های M شماره گذاری شده و محور عمودی نشان دهنده مقادیر درایه ها از کمترین تا بیشترین مقدار است. هر درایه با خطی به درایه بعد وصل شده است و در نتیجه یک خط پیوسته بوجود آمده است.

- برای مقیاس بندی نمودار پس از رسم آن میتوان از دستور on grid on استفاده نمود.
 - برای عملیات ضرب توان و تقسیم باید قبل از عملگر از نقطه استفاده شود.

گاهی شما مایلید یک متغیر را به عنوان تابعی از متغیر دیگر رسم کنید. باید ابتدا به متغیر مستقل مقادیری در قالب یک ماتریس سطری اختصاص دهید، سپس تابع آن را تعریف کنید. حال با استفاده از تابع Plot که متغیر مستقل به عنوان پارامتر ورودی اول و تابع به عنوان آرگومان دوم به آن داده شده است، میتوانید

شکل ۱.۸: رسم خط در صفحه

نمودار تابع بر حسب متغیر مستقل را رسم کنید. به عنوان مثال اگر y تابعی از x باشد و بخواهیم y را برحسب x رسم کنیم از plot(x،y) استفاده میکنیم.

شکل ۲.۸: رسم منحنی در صفحه

در مثال زیر چند نمودار همزمان در شکل رسم شده است.

در دستور Plot و دستوراتی که برای رسم نمودار خط و منحنی به کار میروند علاوه بر ورودیهای اصلی تعدادی ورودی که اغلب از نوع متن هستند، نیز میتواند باشد که در واقع شکل ظاهری نمودار را تنظیم میکند و شکل خط میتواند نقطه چین، خط و نقطه، یا دارای برخی علائم مانند*، + یا برخی اشکال هندسی باشد. همچنین میتوانید رنگ خط را نیز تعیین کنید. این چند کار همزمان با نوشتن علامت مورد نظرتان برای رسم خط و حرفی که معرف رنگ خط است و نوشتن نمادی که میخواهید روی خط ظاهر شود،داخل" انجام میگیرد. مثلاً اگر بنویسید '*-- آنگاه خط بریده بریده و قرمز رنگ

شکل ۳.۸: رسم چند منحنی در یک صفحه

خواهد بود و با ستارههایی روی آن علامتگذاری می شود. علائم روی خط در واقع جایگاه یکایک درایهها را نشان میدهند.

جداول زیر حرف مربوط به هر رنگ و علائمی را که میتوانید استفاده کنید تا خط را رسم و روی آن علامتگذاری کنید، بیان میکند. با استفاده از دستور help plot میتوانید به صورت مستقیم به این علائم در متلب دسترسی داشته باشید.

جدول ۱.۸: انواع خطوط

	· C·	
علامت	type Line	نوع خط
-	solid(default)	خط پر
	Dashed	خط تيره
:	Dotted	نقطەچين
· –	Dash-Dot	خط تيره_ نقطهچين

جدول ۲.۸: رنگها		
علامت	Color	رنگ
r	red	قرمز
ģ	green	سبز
b	blue	آبى
e	eyan	آبي تيره (آبي مايل به سبز)
m	magneta	مايل به قرمز
У	yellow	زرد
k	black	سياه
W	white	سفيد

.

علامت	Type Marker	نوع علامت
+	plus	علامت جمع
0	circle	دايره
*	star	ستارہ
	point	نقطه
Х	x-mark	علامت ایکس
s or 'square'	square	مربع
d or 'diamond'	diamond	لوزى
\wedge	(up) triangle	مثلث (رو به بالا)
V	(down) triangle	مثلث (رو به پايين)
<	(right) triangle	مثلث (به سمت راست)
>	(left) triangle	مثلث (به سمت چپ)
p or 'pentagram'	(pentagram) star five-pointed	پنجضلعى
h or 'hexagram'	(hexagram) star six-pointed	ششصلعى

جدول ۳.۸: انواع علائم برای نشانهگذاری جای دادهها

مثال زیر نمونهای برای استفاده از این جداول را نشان میدهد. در هنگام استفاده از علائم دو نکته

شکل ۴.۸: رسم با استفاده از جداول علائم

حائز اهميت است:

- ترتیب واردکردن علامتها برای سه حالت خط، رنگ و نشانهگذاری مهم نیست.
 - متلب به بزرگ یا کوچک بودن حروف (تنها در این حالت) حساس نیست.

برای سایر اعداد و علائمی که برای ویرایش خط استفاده میشوند ابتدا نام آنها را به صورت متن و سپس عدد یا علامت مربوط را به عنوان ورودی بعدی وارد کنید. مثلا برای تعیین ضخامت خط ابتدا عبارت 'linewidth' و پس از آن عدد موردنظر را به تابع میدهیم. عبارات دیگر، 'markeredgecolor' برای تعیین رنگ دور علائم نشانهگذاری، 'markerfacecolor' برای تعیین رنگ داخل علائم نشانهگذاری و 'markersize' برای مشخص نمودن اندازه علائم نشانهگذاری استفاده میشوند. تاثیر این عبارات را در مثال زیر مشاهده میکنید.

شكل ۵.۸: ويرايش خط

دستور grid on

این دستور باعث میشود که صفحه رسم نمودار تقسیمبندی گردد. البته روشن و خاموشکردن این تقسیمبندیها و بسیاری تنظیمات دیگر که در اینجا با استفاده از دستورات اعمال نمودیم، از طریق ابزار تنظیماتی که در پنجره figures قرار داده شده است نیز قابل تنظیم میباشد.

شکل ۶.۸: دستور grid on

دستور ezplot

این دستور همانند دستور plot عمل میکند و به آسانی توابع را میتوان با آن رسم کرد. متغیر اول و دوم همانند دستور plot متغیر مستقل و وابسته تابع هستند. در صورتی که متغیر دیگری وارد نکنیم به طور خودکار نمودار به ازای بازه $[, 7\pi]$ برای متغیر مستقل رسم میشود و اگر ورودی اول و دوم به هم وابسته نباشند آنگاه برای هر یک بازه پیش فرض $[\pi, 7\pi]$ خواهد بود. اما شما میتوانید یک بازه به عنوان ورودی سوم برای این دستور معرفی کنید. ورودی این دستور میتواند یک تابع باشد که به صورت رشته در جلوی این دستور بیان میگردد. در مثال زیر مشاهده میکنید که حتی اگر تنها نام تابع بیان شود (بدون بیان متغیر)x باز هم تابع توسط این دستور رسم میگردد.

شکل ۷.۸: دستور ezplot با ورودی رشتهای

روش دیگری هم برای تعریف تابع وجود دارد. در این روش نیازی به رشته ای تعریف کردن تابع نیست و تنها لازم است که از علامت @ در ابتدا نام تابع استفاده شود یعنی(ezplot(@sin). تنها تفاوت با حالت قبل این است که نباید متغیر تابع ذکر شود. در مثال زیر بازه تابع را خودمان انتخاب کردیم.

شکل ۸.۸: دستور ezplot با ورودی رشتهای و بازه دلخواه

ورودیهایی که جهت تنظیم نمودار در مورد دستور plot وارد میکنیم در مورد ezplot قابل استفاده نیست و در صورت استفاده متلب خطا خواهد داد. البته روشهایی برای تنظیم نمودار در این حالت نیز وجود دارد که به دلیل طولانیشدن موضوع از پرداختن به آن میپرهیزیم.

دستور title

این دستور شکل را نامگذاری میکند. در داخل آن باید به صورت رشته تعریف گردد (('title('string')). هر نامی که بنویسیم در بالای ترسیم نشان داده میشود.

دستور legend

اگر چندین نمودار رسم کرده باشیم ممکن است نتوانیم تشخیص دهیم که کدام ترسیم مربوط به کدام نمودار است. بوسیله این دستور میتوانیم بر حسب رنگ و نوع ترسیم نمودارها را از هم تمییز دهیم. ترتیب نوشتن نامها بدینگونه است که در دستور plot هر کدام از نمودارها ترسیم شده در اینجا هم همانگونه عمل میشود.

دستور text

از این دستور برای نوشتن جملهای در مکان خاصی (مختصات خاصی) از شکل استفاده میشود. به عنوان مثال دستور (*test(x،y،'string یعنی در نقطه (x،y) کلمه string نوشته شود.

دستور clf

با اجرا این دستور یک صفحه figure خالی ایجاد میگردد. در هنگام اجرا دستور plot قبل از ترسیم صفحه پاک میشود(میتوان گفت دستور clf اجرا میگردد).

دستور hold

با استفاده از دستور hold on مانع پاک شدن صفحه نمایش می شویم تا نمودارهای بعدی بر روی نمودار اولی بیافتد (در این نمودارها می توان رنگها و نوع خطها را متفاوت تعریف کرد). با دستور hold off دوباره با هربار اجرای plot صفحه نمایش پاک می شود و نمودار جدید در آن رسم می گردد.

دستور subplot

بوسیله این دستور میتوان صفحه ترسیم را به چندین قسمت تقسیم نمود. این دستور به صورت -sub plot(m،n،p) استفاده میشود. با این دستور صفحه به m سطر و n ستون تقسیم میشود و قسمت P_ام را آدرسدهی میکند که شماره هر قسمت از ردیف بالا شروع میشود.

شکل ۹.۸: دستور subplot

۲.۱.۸ رسم خط و منحنی در فضا (**D**-۳)

دستور plot۳

این دستور برای رسم نمودار در فضا به کار میرود. توجه داشته باشید که نتیجه استفاده از این دستور نیز یک خط است با این تفاوت که این خط دارای بعد سوم بوده و در یک فضا سهبعدی رسم میگردد. تفاوت کار با این نمودار این است که سه متغیر به آن داده می شود که متغیر اول محور x، متغیر دوم محور y و متغیر سوم محور z را تعیین میکند. توجه داشته باشید که هر سه متغیر باید ماتریسهای سطری با طول برابر باشند. در اینجا حتما" باید حداقل سه متغیر مربوط به سه محور وارد شوند. پس از سه ورودی اصلی، می توانید عبارات مربوط به ویرایش نمودار را نیز وارد کنید. نمودار حاصله سه بعدی بوده و پس از رسم با فعال کردن ابزار 3D هده به محورت از نوار ابزار بالای پنجره figures و تغییر شکل موس به صورت

٨

یک دایره، میتوانید کلید سمت چپ موس را در حالی که موس را روی نمودار قرار داده اید، نگه دارید و با حرکت دادن آن به اطراف، نمودارتان را بچرخانید و از جهتهای دیگر نیز آن را بررسی کنید. اگر در این شرایط روی نمودار کلیک راست کنید، امکانات زیر در اختیار شما قرار میگیرد:

- Reset to Original View :با استفاده از این گزینه، شکل به حالت اول خودباز گردانده می شود.
 - Go to X-Y View : دیدن شکل تنها در صفحه x-y
 - Go to X-Z View : ديدن شكل تنها در صفحه x-z
 - Go to Y-Z View : ديدن شكل تنها در صفحه y-z
- Rotate Options : امکاناتی برای تنظیم چگونگی چرخش محور و نمودار در اختیار میگذارد.

برای آنکه از هماندازهبودن طول متغیرهای ماتریس اطمینان حاصل کنیم، میتوانیم از روشهای گوناگونی استفاده کنیم. قرار دادن یک متغیر واسط (مثلاً t)، تعریف یک متغیر و تابع قراردادن بقیه متغیرها در آن و یا استفاده از توابع length و linspace از آن جملهاند.

شکل ۱۰.۸: دستور plot۳

همانطور که میبینید نوشتن دستور grid on پس از دستور plot موجب مقیاسبندی صفحه شده است. دستور box on باعث میگردد که محور نمودار به صورت یک جعبه شفاف درآید که این حالت نمودار، تجسم شکل سهبعدی را راحتتر میسازد. توجه داشته باشید که دستورات ویرایش نمودار و یا محور آن پس از دستور plot باید نوشته شوند تا روی آن تاثیرگذار باشند.

دستورات ylabel ، xlabel و zlabel

از این دستورات برای نامگذاری محورهای نمودار استفاده میشود. واضح است که از این دستورات در رسم دوبعدی نیز میتوان استفاده نمود با این تفاوت که نیازی به تعریف محور z نیست.

شكل ۱۱.۸: دستورات ylabel ، xlabel و ylabel

دستورات محدودکننده ylim ، xlim و ylim

این دستورات که ورودی آنها حدود محور مورد نظر را تعیین میکند برای نمودار سهبعدی ylim ، xlim و zlim هستند. اما برای یک نمودار دو بعدی xlin و ylim هستند.

شکل ۱۲.۸: دستورات محدود کننده

رسم سطح و لایه برای توابع دو متغیره عددی

رسم لایه و سطح با نمودار یکسان نیست. نمودار یک منحنی و... میباشد (درکل یک خط) ولی سطح اینگونه نمیباشد و یک فضای پیوسته (لایه) است. خودمان میتوانیم هر سطحی که بخواهیم بسازیم ولی برای راحتی کار یک تابع سطح در خود متلب قرار داده شده است که با دستور peaks میتوان به این سطح دست یافت. در دستور (n)peaks د دقت ترسیم را نشان میدهد (بازه مربوطه به عدد وارد شده تقسیم میشود و هر چقدر n بیشتر باشد قطعات کوچکتر و همین طور شکستگی نرمتر و رسم دقیق خواهد بود). در مورد توابع عددی ابتدا باید دو متغیر مستقل را طوری تغییر دهیم که اولا هم بعد شوند (تعداد سطر و ستون برابری داشته باشند) ثانیا همزمان با هر یک از درایه های یکی از آن دو که در تابع قرار میگیرد، تک تک درایههای دیگری نیز در تابع قرار گرفته و نقطه حاصله ثبت شود.

شکل ۱۳.۸: دستور peaks

دستور meshgrid

برای ساختن سطح باید شبکهای کامل و همگن ساخته شود (منظور از شبکه خطوط عمود برهم است که محل تقاطع مکان نقاط سطح را نشان میدهد). در متلب شبکه را با کمک دستور meshgrid می سازیم . با دستور (,)meshgrid[,] می توان دو محور x و y را تقسیم بندی نمود. اگر از دستور ()meshgrid ()meshgrid استفاده شود، هر دو محور به یک اندازه تقسیم بندی می شوند. دستور meshgrid متغیرها را طوری گسترش می دهد که متغیرهای جدید هم بعد و قابل استفاده برای رسم باشند.

>> [x,y]=meshgrid(-2:2,-2:2)					
x =					
-2 -2 -2 -2	-1 -1 -1 -1	0 0 0 0	1 1 1	2 2 2 2	
-2	-1	0	1	2	
y =					
-2 -1 0 1 2	-2 -1 0 1 2	-2 -1 0 1 2	-2 -1 0 1 2	-2 -1 0 1 2	

شکل ۱۴.۸: دستور meshgrid

دستور mesh

این دستور شبکه تشکیل شده را ترسیم میکند. سطح نمایش داده شده توسط این دستور صرفا یک شبکه میباشد. این دستور به صورت (mesh(x,y,z استفاده میشود.

شکل ۱۵.۸: دستور mesh

در مثال بالا در خط چهارم دستور colorbar استفاده شده که این دستور باعث ایجاد یک میله رنگی معرف ارتفاع میباشد و سطر آخر نیز عنوان ترسیم را نشان میدهد.

دستور off hidden

این دستور باعث میشود که قسمتهای عقب و پشت بخشهای جلوتر پنهان نشده و قابل رویت باشند.

دستور colormap

دستوری است برای تعیین طیف رنگی که نمودار شما با آن رنگآمیزی میشود. انواع گوناگون آن در جدول زیر آورده شده است. با قراردادن نام هر حالت در مقابل دستور colomap نمودار با آن طیف رنگی رنگآمیزی میشود.

Jet
HSV
Hot
Cool
Spring
Summer
Autumn
Winter
Gray
Bone
Copper
Pink
Lines

شکل ۱۶.۸: دستور colormap

دستور meshc

خروجی این دستور شبیه به خروجی دستور mesh است. با این تفاوت که روی صفحه زیرین تصویری سایهگونه از نمودار افتاده است.

شکل ۱۷.۸: دستور meshc

دستور meshz

این دستور نیز نوعی دیگر از دستور mesh است که نقاط لبهای آن با خطوط عمودی به صفحه زیرین متصل شدهاند.

شکل ۱۸.۸: دستور meshz

دستور surf

این دستور یک نمودار مشبک با شبکههای تو پر تولید میکند.

شکل ۱۹.۸: دستور surf

دستور axis

دستوری که باعث ناپدیدشدن محورها می شود دستور axis off می باشد. دستور axis نیز تنظیمات گوناگونی را می پذیرد که همگی در شکل و اندازه محورهای نمودار تاثیر می گذارند. اگر این دستور به صورت ([Xmin Xmax Ymin Ymax Zmin Zmax]) هستفاده شود محورهای x، y و z مقیاس بندی می شوند. در حالت رسم دو بعدی می توان تنها محورهای x و y را مقیاس بندی نمود. با دستور exis استفاده شود در حالت رسم دو بعدی می توان تنها محورهای x و y را مقیاس بندی نمود. با دستور exis ایند می می شوند. در حالت رسم دو بعدی می توان تنها محورهای x و y را مقیاس بندی نمود. با دستور witter می می می می شده را یافت. اگر شکل دو بعدی باشد بردار سطری V دارای چهار مقدار خواهد بود و اگر شکل سه بعدی باشد دارای شش مقدار خواهد بود (هر دو مقدار برای یک بعد می باشد). با استفاده از دستور satis auto می می سرهای محورها به حالت پیش فرض خود بر می گردند. وقتی که از دستور subplot استفاده می شود می توان با استفاده از دستور subplot رسم شده تمامی) ها(subplot را در یک رنج رسم کرد. دستور tight با مراجعه به hell متلب کاربردهای دیگر دقیقا در ابعاد اطلاعات تابع رسم شده، رسم شود. می توانید با مراجعه به hell متلب کاربردهای دیگر این دستور را ملاحظه کنید.

شکل ۲۰.۸: دستور axis

shading دستور

این دستور که سه حالت faceted ، flat و interp دارد، برای محوکردن خطوط روی سطح نمودار استفاده میشود. کاملترین حالت برای interp رخ میدهد که هم خطوط محو میشوند و هم تیزیهای سطح نمودار گرفته شده و سطحی صاف خواهیم داشت.

دستور surfe

این دستور نیز مانند دستور meshe تصویری از نمودار بر صفحه زیرین خواهد داشت.

دستور contour۳

این دستور یک ورودی به عنوان ورودی چهارم خود میپذیرد که به اندازه این عدد نمودار را برش داده و تنها مقاطع بریده شده را نمایش میدهد.

شکل ۲۱.۸: دستور contour۳

دستور waterfall

دستور ezplot۳

در اینجا شما میتوانید به ازای متغیرهای symbolic یک منحنی سهبعدی رسم کنید. مانند ezplot محدوده پیشفرض برای متغیر مستقل [۲π, ۲۳] است. به عنوان مثال اگر متغیر هر سه محور به یک

۱۷

متغیر مانند t وابسته باشند، t در این محدوده میباشد. اگر پس از سه ورودی اصلی، یک بازه قرار دهیم، این بازده حدود t را مشخص میکند. این دستور فقط در این حالت معنا دارد، چرا که explot۳ یک نمودار دو متغیره نیست و حتما باید متغیری باشد که هر سه متغیر ورودی به آن وابسته باشند.

شکل ۲۳.۸: دستور ezplot۳

تذکر: برای تعریف متغیری به عنوان symbol از دستور syms استفاده می شود. به مثال زیر دقت کنید.

لکه قرمزی که روی محور مشاهده میشود و دکمه تکرار^۱ که در پایین صفحه ظاهر شده است، اثر عبارت animate در ورودی تابع میباشد. لکه قرمز پس از رسم نمودار، از کوچکترین نقطه، شروع به حرکت نموده و روی نمودار تا انتهای آن به مسیر خود ادامه میدهد. دکمه تکرار، برای تکرار این حرکت است. این لکه متحرک بخصوص در نمودارهای پیچیده شکل نمودار را قابل تجسمتر میکند. البته دستورات دیگری نیز برای انواع خاصی از نمودار خطها و منحنیها وجود دارد که به علت آنکه کاربرد آنها به گستردگی موارد ذکر شده نیست ،از بیان آنها خودداری میشود.

دستور ezmesh

این دستور یک شبکه برای یک تابع سهبعدی تعریف شده میسازد.

'Repeat

شکل ۲۴.۸: دستور ezmesh

دستور ezsurf

دقیقا مانند دستورات بالا ترسیم سطح را بصورت رنگ و سایه برای سطح را انجام میدهد.

۱۹

۲.۸ نمودارهای خاص

۱.۲.۸ کره

برای رسم کره از دستور sphere استفاده می شود. به صورت پیش فرض دستور sphere شکلی متشکل از ۲۰ بند تولید می کند. اما شما می توانید خودتان تعداد بند دلخواهتان را به دستور داده و شکل را به کره کامل نزدیکتر کنید و یا آن را به یک چند وجهی مشخص تبدیل نمایید. همچنین شما می توانید دستور را با یک آرایه سه درایه ای از متغیرهای موردنظر خود مساوی قرار داده و سپس با استفاده از این متغیرها، کره را با هر کدام از دستوراتی که از سری دستورات رسم رویه می شناسید، رسم کنید و یا حتی از این متغیرها برای رسم شکلهای متفاوت بهره بگیرید. این دستور به تنهایی برای رسم یک کره از نوع رویه های طراحی شده است.

شکل ۲۶.۸: دستور sphere

شکل ۲۹.۸: دستور rotate

بدنیست در اینجا علاوه بر اینکه رسم یک نمودار متفاوت با استفاده از متغیرهای یک کره را میبینید، شما را با دستور چرخش^۲ نیز آشنا کنیم. شما میتوانید به نموداری که میخواهید رسم کنید یک نام اختصاص دهید و با دادن این نام به تابع، چرخش نمودارتان را حول خطی در امتداد بردار مورد نظرتان به اندازه درجه دلخواه بچرخانید. در مثال فوق نمودارمان را h نامیدیم و حول امتداد بردار [۱, ۱, ۰] به اندازه ۱۵ درجه منحرف ساختیم.

۲.۲.۸ استوانه

در مورد استوانه دستور cylinder استفاده میشود که به تنهایی یک رویه استوانهای با شعاع یک و ۲۰ وجه و ارتفاع ۱ بوجود میآورد. اگر شما یک ورودی به تابع بدهید با آن به عنوان شعاع استوانه برخورد میکند، که میتواند ثابت یا متغیر باشد. اگر دو ورودی دهید، ورودی اول را شعاع و ورودی دوم را تعداد وجه در نظر میگیرد. همچنین میتوانید استوانه را مساوی با یک آرایه سه درایهای از نام متغیرهای دلخواه قرار داده و با استفاده از مقادیر ذخیره شده در متغیرها نمودارهای گوناگونی رسم کنید.

 $`{\rm Rotate}$

شکل ۳۰.۸: دستور cylinder

شکل ۳۱.۸: دستور cylinder

شکل ۳۲.۸: دستور cylinder

شکل ۳۳.۸: دستور cyinder

شکل ۳۴.۸: دستور cylinder

می بینید که با دادن شعاع متغیر به استوانه میتوان اشکال زیبایی آفرید. توجه کنید که خود نرمافزار طوری دایرههای حاصل از مقادیر متغیر اندازه شعاع را در کنار هم قرار میدهد که اولین شعاع در ارتفاع صفر و آخرین شعاع در ارتفاع ۱ قرار گیرد و بقیه حلقهها با فواصل یکسان این بین قرار میگیرند.

۳.۸ نمودارهای آماری

۱.۳.۸ نمودار میلهای

دستور bar نمودار میلهای یک مجموعه را رسم میکند.

شکل ۳۵.۸: دستور bar

۲۰۳۰۸ نمودار فراوانی دستور hist نمودار هیستوگرام مربوط به یک مجموعه را رسم میکند.

شکل ۳۶.۸: دستور hist

۳.۳.۸ نمودار پلهای

دستور stairs نمودار پلهای یک مجموعه را رسم میکند.

شکل ۳۷.۸: دستور stairs